

Balfour Declaration Jubilee Stamps

2.11.67

J E R U S A L E M • I S R A E L

„ממשלת הוד מלכותו רואה בעין יפה את כינונו בארץ-ישראל של בית לאומי לעם היהודי ותעשה את מיטב מאמציה להקל על השגת מטרה זו, בתנאי מפורש שלא ייעשה דבר אשר יפגע בזכויות האזרחיות והדתיות הלא-יהודיות הקיימות בארץ-ישראל, או בזכויות ובמעמד המדיני שנהנים מהם יהודים בכל ארץ אחרת“.

הצהרה זו, בחתימת שר-החוץ הבריטי ארתור ג'יימס בלפור, שאת יובלה מציינים השנה, ב-2 בנובמבר, בישראל וברחבי העולם היהודי, שימשה משך דור שלם כאסמכתא עיקרית להגשמת הציונות ולהקמת מדינה יהודית בארץ-ישראל.

למעשה, לא נתנה הצהרת-בלפור לעם היהודי שום דבר מלבד „סימפטיה“ שאף היא הפכה, תוך זמן קצר, לטינה מצד ממשלות בריטיות אשר ביקשו, בין שתי המלחמות העולמיות, להתחמק אף מקיום מעט ההבטחות החיוביות שנכללו בה. מאידך, פורשה הצהרת-בלפור בתפוצות וביישוב (שמנה אז שישים אלף נפש בלבד), כ„שטר“ בין-לאומי על ארץ-האבות, שפרעונו תלוי בעם ישראל עצמו וביכולתו לדאוג ל„כיסוי“.

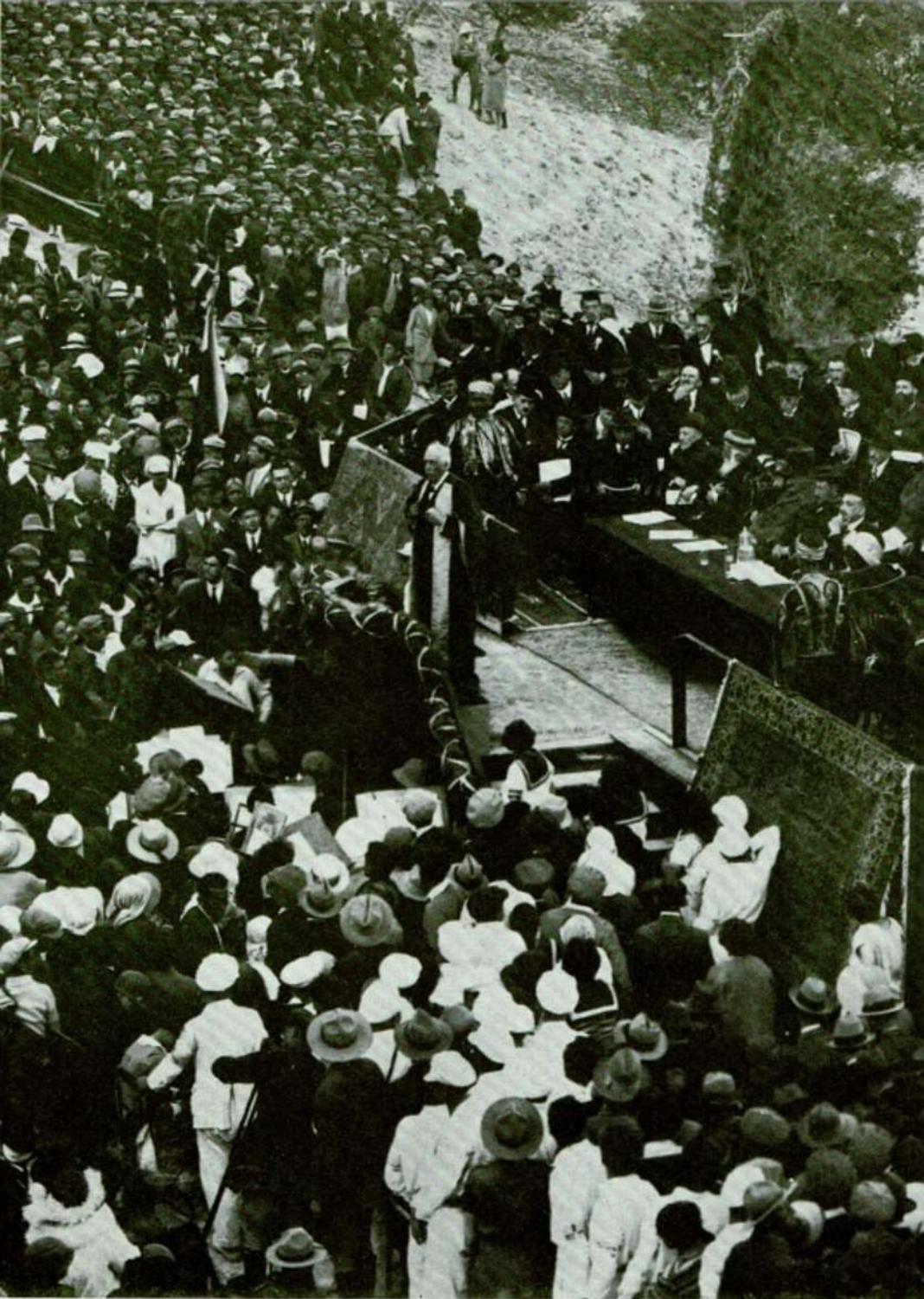
ההצהרה היתה פרי מאמצים נמרצים וממושכים מצד התנועה הציונית לגייס את אהדת מעצמות-ההסכמה לרעיון הבית הלאומי. מועד פירסום ההצהרה לא היה מיקרי: שנה קודם לכן נחתם הסכם אנגלו-צרפתי (סייקס-פיקו), שצירף את ארץ-ישראל לתחום-ההשפעה הבריטי במזרח-התיכון. אך רק כשניגשו האנגלים לשיחרור ארץ-ישראל מידי הטורקים, באביב 1917, ומשתכפו מאמציהם להשיג את תמיכת יהדות אמריקה להצטרפות ארה"ב למלחמה, נעשה הענין הציוני אקטואלי יותר בלונדון.

בריטניה קיבלה את אישור הנשיא ווילסון ואת הסכמת צרפת ואיטליה לפירסום ההצהרה, אך הנוסח הסופי עצמו היה תוצאה של פשרה, לאחר וויכוחים ערים בקבינט ובציבוריות הבריטית. בפולמוס זה ניטשטשו התחומים והשתתפו נוצרים מחייבי-הציונות לעומת יהודים שונאי-ציון.

אין ספק, שאישים בריטיים בעלי שיעור-קומה כבלפור עצמו וראש-הממשלה לויד-ג'ורג', שחונכו על ברכי התנ"ך, תרמו תרומה מכרעת לסילוק הסתייגויות רבות מצד יהודים מתבוללים.

מנהיגי התנועה הציונית ובראשם ד"ר חיים ווייצמן, נשיאה הראשון של מדינת ישראל, שהיה בימי המלחמה העולמית הראשונה נשיא הפדרציה הציונית הבריטית (שאל כתובתה הופנתה ההצהרה) ראו בה גמול בעד מאמצי העם היהודי למען נצחון בעלות-הברית, אולם הם ידעו היטב, כי אין זאת אלא ראשית הדרך.

היטיב לתאר את ההרגשה הזאת ווייצמן עצמו, בספרו האוטוביוגרפי „מסה ומעש“: „שעה שהקבינט היה בישיבה, לאישור הנוסח הסופי, המתנתי בחוץ, שם אודקקו לי. סייקס הוציא אלי את המיסמן וקרא: „ד"ר ווייצמן, נולד בן-זכר!“ „אליבא דאמת, בתחילה לא מצא ה„תינוק“ חן בעיני. לא לזה ציפיתי. אבל, ידעתי, שזהו מאורע גדול... פרק חדש נפתח לפנינו, מלא קשיים חדשים, אך לא נעדר רגעים גדולים“.

לורד בלפור בטקס פתיחת האוניברסיטה העברית בירושלים (1925)
LORD BALFOUR AT THE OPENING CEREMONY OF THE
HEBREW UNIVERSITY, JERUSALEM (1925)

Foreign Office,

November 2nd, 1917:

Dear Lord Rothschild,

I have much pleasure in conveying to you, on behalf of His Majesty's Government, the following declaration of sympathy with Jewish Zionist aspirations which has been submitted to, and approved by, the Cabinet.

"His Majesty's Government view with favour the establishment in Palestine of a national home for the Jewish people, and will use their best endeavours to facilitate the achievement of this object, it being clearly understood that nothing shall be done which may prejudice the civil and religious rights of existing non-Jewish communities in Palestine or the rights and political status enjoyed by Jews in any other country"

I should be grateful if you would bring this declaration to the knowledge of the Zionist Federation.

Yours
Arthur Balfour

On 2 November 1917, Arthur James Balfour, Foreign Secretary of Great Britain, sent the following letter to Lord Rothschild:

"His Majesty's Government view with favour the establishment in Palestine of a national home for the Jewish people, and will use their best endeavours to facilitate the achievement of this object, it being clearly understood that nothing shall be done which may prejudice the civil and religious rights of existing non-Jewish communities in Palestine, or the rights and political status enjoyed by Jews in any other country."

It was as if, down the chronicled corridors of Time, an echo rang of the accents of Cyrus the Great King, almost three millenia ago, bidding Ezra the Scribe go homeward with Nehemiah the Governor and the exiles of Babylon and rebuild God's Temple in Jerusalem.

This, then, was the Balfour Declaration. It was endorsed by the United States Congress. It was written into the Mandate for Palestine which the League of Nations entrusted to the British Government. It was acclaimed by the enlightened world as the vindication of Zionist yearnings, the righteous redemption of a nation's age-old hopes and the requital of tribulation, torment and tragedy agonizingly endured by the People of the Book bereft of its Land. It brought three battalions of fighting Jewish volunteers from Palestine and America into the victorious ranks of Allenby's Army in the First World War. It heralded the ultimate homecoming of the Wandering Jew. It had sown the seed from which Jewish statehood and sovereignty were to burgeon again and forever.

The intervening fifty years have been as fraught with destiny and drama, as momentously epoch-making, as any half-century yet in the annals of mankind. Multitudinous immigration that swelled the Jewish numbers in Israel from sixty thousand in 1917 to forty times as many in 1967. Scores of new towns, and the central and suburban extension of ancient cities. Industry proliferating. Agricultural villages springing up by the hundred. Swamps purged and sand-dunes anchored, rocky hillsides cleared for the plough. Rural yields diversified and enlarged to feed thousands of newcomers. Exports from farm and factory mounting. Hebrew miraculously, ubiquitously, on all lips. Schooling, from kindergarten to University, in the organized forefront of national policy. Science and the arts, under national tutelage and encouragement, advancing into world-wide recognition. Social security, welfare and equality, fair wages, decent conditions of work — all with highest priority. Health, hygiene and hospitalization perfected. Preventive and curative medicine in most modern application. Religious freedom, the sanctity and inviolability of all Holy Places, unquestioningly guaranteed. Democracy in genuine expression.

This very year, in the Six-Day War, the Third Jewish Commonwealth, displaying a national solidarity and fortitude without parallel, proved its will and capacity to defend its existence and its independence against the hostility of intransigent neighbours, against their boycotts and blockades, against their hired commandos and their invading columns.

M. N.

הבולים צוירו ע"י א. אדלר, חולון

THE STAMPS WERE DESIGNED BY O. ADLER, HOLON

צלומים: באדיבות הארכיון הציוני, ירושלים

PHOTOGRAPHS: COURTESY ZIONIST ARCHIVES, JERUSALEM

לורד בלפור וד"ר וייצמן בראשון-לציון (1925)
LORD BALFOUR AND DR. WEIZMANN AT RISHON LEZIOYON (1925)